

DOMÁCÍ PŘÍPRAVA

TŘÍDA 9. A,B

Chemie

V minulé přípravě jste samostatně vypracovávali tabulku s učivem na karboxylové kyseliny. Věřím, že jste s pomocí učebnice vše úspěšně zvládli. Tím jsme dokončili poslední skupinu derivátů uhlovodíků. Určitě vzpomínáš na halogenderiváty, dusíkaté deriváty (nitro- a amino- sloučeniny), kyslíkaté deriváty (alkoholy a fenoly) a karboxylové sloučeniny (aldehydy a ketony).

Dnešním učivem jsou PŘÍRODNÍ LÁTKY.

Nastuduj ze str. 69-71 v učebnici.

Zápis, můžeš i nalepit do sešitu, nechám na tvých možnostech.

PŘÍRODNÍ (organické) LÁTKY

- tvoří základ všech živých organismů
- dělíme je do 4 skupin:
 1. CUKRY (SACHARIDY)
 2. TUKY (LIPIDY)
 3. BÍLKOVINY (PROTEINY)
 4. NUKLEOVÉ KYSELINY

Ze str. 69 se podívej, kolik % tvoří anorganická složka, a které látky ji tvoří?

(My se zaměříme pouze na tu organickou složku, stejně jako se v letošním školním roce zabýváme pouze organickou chemií!)

Prvky, které tvoří přírodní sloučeniny se nazývají **BIOGENNÍ PRVKY**.

Až v 99% jsou to C, H, O, N, P, S - nazývají se **MAKROBIOGENNÍ prvky**. Kromě toho se v menším množství vyskytují prvky: **Na, K, Mg, Ca, Cl**. Nejméně je prvků jako **Fe, Si, F, Zn, Se, I**. Ty jsou v tělech jen v minimálních množstvích, ale jsou pro život nezbytné. Nazývají se **stopové prvky**.

CUKRY, SACHARIDY

- NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ PŘÍRODNÍ LÁTKY
- SACHARIDY JSOU SLOŽITÉ MAKROMOLEKULÁRNÍ LÁTKY TVOŘENÉ VELKÝM MNOŽSTVÍM MOLEKUL SACHARIDŮ
- Nejvíce jsou obsaženy prvky: **C,H,O**
- Podle počtu molekul obsažených v sacharidech se dělí na:
 - a) Jednoduché sacharidy=**MONOSACHARIDY** (1sacharidová jednotka)
 - b) **DISACHARIDY** (2 sacharidové jednotky)
 - c) **POLYSACHARIDY** (obsahují velká množství sacharidových jednotek)

Na závěr dnešní přípravy shlédni krátké video na téma fotosyntéza. Určitě přijdeš na to proč fotosyntéza a sacharidy spolu souvisí.

<https://www.youtube.com/watch?v=S8LWO6BvfJg>

Následující video uvede učivo příští, tj. sacharidy, jejich zdroje a také jejich význam ve výživě v souvislosti s glykemickým indexem.

<https://www.youtube.com/watch?v=-6ifYlKoYSc>

A na závěr zajímavé opakování. V následujícím odkazu najdeš zajímavá cvičení, doplňovačky, spojovačky, chemické pexeso aj. To vše je zaměřeno na opakování derivátů uhlovodíků.

**Napiš mi, jak se ti dařilo, kolik % jsi dosáhl/a a jak se ti dané procvičování online líbilo na:
adamkova@zsvyhlicka.cz**

<https://programalf.com/alf-html/dist/#cz/file/29681/>

http://www.zshavl.cz/chemie/9_rocnik/derivty_uhlovodk.html

At' se daří!